

Bruxelles, 13. lipnja 2025.
(OR. en)

10265/25

CORDROGUE 77
SAN 359
EUDA
EUROPOL

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	12. lipnja 2025.
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji
----------	--

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji, kako ih je odobrilo Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) na 4102. sastanku održanom 12. lipnja 2025.

**Zaključci Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih
tvari u Europskoj uniji**

Vijeće Europske unije

Prepoznajući postignuća Europskog pakta protiv sintetičkih droga iz 2011.¹ i uviđajući potrebu za rješavanjem brzo rastućih prijetnji koje predstavljaju sintetičke droge za nemedicinske i neznanstvene svrhe, posebno sintetički opiodi i sintetički katinoni, kako je istaknuto u Europskom izvješću o drogama za 2024. i u procjeni prijetnje teškog i organiziranog kriminala (SOCTA) za 2025.

Ponovno ističući predanost borbi protiv teškog i organiziranog kriminala povezanog s drogama i *uvažavajući* stalnu prijetnju koju on predstavlja za sigurnost, zaštitu i blagostanje Europske unije i njezinih građana.

Ponovno ističući predanost EU-a integriranom, uravnoteženom i multidisciplinarnom pristupu fenomenu droga utemeljenom na dokazima, kojim se rješava pitanje smanjenja opskrbe drogom, smanjenja potražnje za drogama putem prevencije, liječenja i skrbi te suočavanja sa štetnim posljedicama zbog droge, u skladu sa Strategijom EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025.² i Akcijskim planom EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025.³

¹ 15544/11.

² Strategija EU-a u području droga (2021. – 2025.) (SL C 102I, 24.3.2021., str. 1.).

³ Akcijski plan EU-a u području droga (2021. – 2025.) (SL C 272, 8.7.2021., str. 2.).

Podsjećajući na to da Komunikacija Komisije o planu EU-a za borbu protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala⁴, objavljena 18. listopada 2023., sadržava određene mjere za suočavanje s prijetnjama sintetičkih droga, uključujući borbu protiv širenja dizajnerskih prekursora, razbijanje kriminalnih mreža i sklapanje saveza, u skladu sa Strategijom i Akcijskim planom EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025. te Strategijom EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025.⁵

Uzimajući u obzir da Komisija trenutačno provodi evaluaciju provedbe Strategije i Akcijskog plana EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025., čiji će rezultati poduprijeti pripremu novog strateškog okvira EU-a za borbu protiv droga.

Primajući na znanje poziv na djelovanje direktora Agencije Europske unije za droge (EUDA) upućen partnerima i državama članicama EU-a u pogledu pripravnosti za nove sintetičke opioide i odgovora na njih.

Prepoznajući Europsku multidisciplinarnu platformu za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) kao jedan od ključnih elemenata operativnog odgovora EU-a na organizirani kriminal, uključujući prijetnje sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, putem poticanja suradnje u području izvršavanja zakonodavstva, zajedničkih istraga i razmjene obavještajnih podataka među državama članicama, institucijama EU-a i međunarodnim partnerima.

Naglašavajući važnost mehanizma za razmjenu informacija, među ostalim, između tijela za izvršavanje zakonodavstva i carinskih tijela radi poboljšanja djelotvornosti prekograničnih istraga, narušavanja mreža za trgovinu i poboljšanja otkrivanja i sprečavanja kaznenih djela povezanih sa sintetičkim drogama.

Uzimajući u obzir ključnu ulogu sustava ranog upozoravanja EU-a (EWS) u utvrđivanju novih psihoaktivnih tvari (NPT) te u procjenjivanju i odgovaranju na rizike koje one predstavljaju provođenjem formalnih procjena rizika kako bi se poduprle kontrolne mjere.

⁴ 14114/23.

⁵ 8085/21.

Uzimajući u obzir uspostavu europskog sustava upozoravanja na droge (EDAS) za utvrđivanje ozbiljnih rizika povezanih s drogama za zdravlje, socijalnu skrb, sigurnost i zaštitu te obavješćivanje nacionalnih tijela, stručnjaka, oblikovatelja politika i javnosti o tim rizicima.

Uvažavajući uspostavu nove mreže laboratorija koji mogu poduprijeti pripravnost u tom području, na temelju analitički potvrđenih forenzičkih i toksikoloških podataka.

Uzimajući u obzir uspostavu novog mehanizma EUDA-e za procjenu prijetnji, čija je uloga procijeniti i utvrditi odgovore na nove zdravstvene i sigurnosne prijetnje povezane s drogama u Europi.

Uvažavajući rizike povezane sa širenjem sintetičkih droga i sve većim prijetnjama koje one predstavljaju za javno zdravlje i sigurnost, posebno sintetički opioidi kao što su fentanil, njemu analogne tvari i nitazeni, koji uzrokuju sve više smrtnih slučajeva zbog predoziranja u određenim regijama Europe.

Podsjećajući na Rezoluciju Komisije UN-a za opojne droge (CND) 68/5 iz ožujka 2025., u kojoj se države članice potiču da promiču i pružaju antagoniste opioidnih receptora, kao što su nalokson ili drugi lijekovi za poništavanje učinaka predoziranja opioidima, kao hitnu mjeru za spašavanje života, te na prethodne rezolucije CND-a, kao što su rezolucije 67/4, 62/4 i 55/7, u kojima se ističe važnost antagonista opioidnih receptora, kao što je nalokson, za smanjenje smrtnosti povezane s drogama.

Uzimajući u obzir to da se sintetički opioidi mogu brzo širiti i to da je ključan brz i djelotvoran odgovor EU-a i njegovih država članica, među ostalim tako da se osigura da stručnjaci u tom području budu u dovoljnoj mjeri dostupni, osposobljeni i opremljeni tehnologijom za otkrivanje kako bi se utvrdili rani znakovi upozorenja i brzo priopćili relevantnim tijelima.

Naglašavajući širenje sintetičkih i polusintetičkih kanabinoida, sintetičkih katinona i ketamina, koji su i dalje znatan izazov za javno zdravlje, izvršavanje zakonodavstva i regulatorne okvire.

Naglašavajući potrebu za sveobuhvatnim pristupom prijetnjama sintetičkih droga pružanjem pristupačne skrbi utemeljene na dokazima za osobe koje konzumiraju sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari, što uključuje liječenje, prevenciju, smanjenje štetnih posljedica i oporavak, uz istodobnu integraciju odgovora u području javnog zdravlja i izvršavanja zakonodavstva kako bi se djelotvorno rješavalo to pitanje i poštovala ljudska prava u razvoju i provedbi politike u području droga.

Ističući odgovornost EU-a kao regije s mnogo konzumenata kao i proizvođača sintetičkih droga za nemedicinske i neznanstvene svrhe, posebno MDMA-a, amfetamina i metamfetamina te sintetičkih katinona, te primjećujući sve veću zlouporabu ketamina, što iziskuje proaktivan pristup.

Uvažavajući napredne metode kojima se koriste organizirane kriminalne skupine kako bi zaobišle postojeće propise, uključujući upotrebu predprekursora i maskiranih prekursora, te *ističući* da je potrebno upotrijebiti sveobuhvatnu odredbu, kada je to primjenjivo, i razmotriti pravna i tehnička ažuriranja uredaba EU-a o prekursorima na temelju ishoda Evaluacije uredaba EU-a o prekursorima za droge.

Naglašavajući važnost učinkovitog carinskog upravljanja rizikom i kontrole sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i prekursora za droge, među ostalim putem međunarodne suradnje.

Prepoznajući ulogu internetskih platformi, uključujući tržišta na *darknetu* i otvorenu mrežu, u olakšavanju prodaje i distribucije sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i njihovih (pred)prekursora te *naglašavajući* potrebu za pojačanim praćenjem, djelotvornim mjerama za kontrolu prodaje na internetu i pojačanom suradnjom s privatnim sektorom.

Ističući važnost načela „slijedi novac” i financijskih istraga kao ključnog alata za narušavanje aktivnosti kriminalnih mreža koje se bave proizvodnjom i trgovinom sintetičkih droga, uključujući mjere zamrzavanja i oduzimanja imovine, među ostalim kriptovaluta, povezane s kriminalnim aktivnostima, u skladu s EU-ovim paketom mjera za sprečavanje pranja novca i Direktivom o povratu i oduzimanju imovine⁶.

Uvažavajući rizike za okoliš i zdravlje koje predstavlja nezakonito odlaganje kemikalija i toksičnog otpada nastalog proizvodnjom sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, te ističući potrebu za koordiniranim djelovanjem kako bi se šteta za okoliš svela na najmanju moguću mjeru. Uzimajući u obzir da su kaznena djela protiv okoliša i dalje jedna od najprofitabilnijih nezakonitih aktivnosti, kako je istaknuto u Zaključcima Vijeća o suzbijanju prekograničnih kaznenih djela protiv okoliša⁷.

Ponovno ističući potrebu za poboljšanim otkrivanjem istragom i razbijanjem laboratorija za proizvodnju nezakonitih sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i (pred)prekursora, s naglaskom na jamčenju sigurnosti osoblja za izvršavanje zakonodavstva i zaštite okoliša, kao što je navedeno u Rezoluciji CND-a 68/5 iz ožujka 2025.

Prepoznajući različite obrasce proizvodnje sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u državama članicama i važnost poboljšane informiranosti o stanju, među ostalim putem prikupljanja podataka, razmjene obavještajnih podataka i analize, radi praćenja regionalnih razlika i djelotvornog odgovora na njih.

Ističući rad država članica, institucija i agencija EU-a, posebno Europol-a, CEPOL-a i EUDA-e, na pružanju specijaliziranih programa osposobljavanja za službenike tijela za izvršavanje zakonodavstva o otkrivanju, razbijanju i sigurnom postupanju s laboratorijima za proizvodnju nezakonitih sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i (pred)prekursora kako bi se osigurale sigurne i djelotvorne metode za razbijanje nezakonitih proizvodnih pogona.

⁶ Direktiva 2024/1260 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o povratu i oduzimanju imovine (SL L 2024/1260, 2.5.2024.).

⁷ 14182/24.

Uvažavajući rad Međunarodnog centra za osposobljavanje za borbu protiv nezakonitih laboratorija, koji je uspostavljen u Poljskoj, a sufinancira ga EU⁸, uz slične centre za osposobljavanje u Nizozemskoj, Belgiji i Njemačkoj, na pružanju specijaliziranih osposobljavanja na nacionalnoj razini i tijelima za izvršavanje zakonodavstva država članica te na poticanju razmjene najboljih praksi u području suzbijanja proizvodnje sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari.

Naglašavajući važnost stvaranja sinergija, prema potrebi, između centara za osposobljavanje specijaliziranih za sigurno razbijanje laboratorija za nezakonite sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari u EU-u kako bi se ojačala razmjena stručnog znanja, promicale dosljedne i učinkovite metode i potaknuo koordinirani pristup za djelotvorno suzbijanje proizvodnje sintetičkih droga.

Ističući potrebu za međunarodno koordiniranim naporima država članica, institucija i agencija EU-a s međunarodnim partnerima za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, osobito putem zasebnih dijaloga s prioritetnim regijama i zemljama, kao i putem globalne koalicije za suzbijanje prijetnji povezanih sa sintetičkim drogama te na multilateralnoj razini, među ostalim u okviru Komisije UN-a za opojne droge.

1. *Snažno potiče* države članice te institucije i agencije EU-a da pojačaju napore za suzbijanje prijetnji sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, s posebnim naglaskom na sintetičkim opioidima i sintetičkim katinonima, zbog njihove velike snage i opasnosti od predoziranja.
2. *Snažno potiče* države članice, institucije i agencije EU-a da poboljšaju svoje razumijevanje proizvodnje, trgovine i konzumiranja sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, uključujući metode proizvodnje, krijumčarske rute i obrasce upotrebe.

⁸ Sufinancira se iz Programa za sprečavanje i borbu protiv kriminala (ISEC).

3. *Preporučuje* da države članice i relevantne agencije EU-a razviju i provedu sveobuhvatne politike utemeljene na ljudskim pravima i dokazima za sprečavanje konzumiranja sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari te smanjenje povezanih štetnih posljedica, uključujući obrazovanje, uključenost zajednice, ranu intervenciju, kontinuirana istraživanja, ciljane mjere politike, stručno osposobljavanje i poboljšane usluge potpore.
4. *Potiče* države članice i relevantne agencije EU-a da poboljšaju strukturirano i djelotvorno praćenje, komunikaciju, koordinaciju i razmjenu informacija, posebno među zdravstvenim djelatnicima, tijelima za izvršavanje zakonodavstva, carinskim tijelima i socijalnim službama, kako bi se poduprla rana prevencija, rano otkrivanje i ublažavanje mogućeg naglog širenja zlouporabe sintetičkih opioda.
5. *Poziva* EUDA-u da u skladu sa svojim mandatom nastavi podupirati države članice u vezi s nacionalnim sustavima praćenja i upozoravanja u pogledu sintetičkih droga kako bi se bolje odgovorilo na nove izazove.
6. *Poziva* države članice da procijene mjere i razviju najbolje prakse usmjerene na smanjenje štete za zdravlje i društvo s pomoću usluga prevencije, liječenja, skrbi i oporavka, kao i inicijativa za smanjenje rizika i štetnih posljedica kao što su programi zamjene igala i šprica, zamjenske terapije opiodima, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima, i prevencija predoziranja, među ostalim promicanjem i pružanjem osposobljavanja o liječenju predoziranja i pristupom antagonistima opiodnih receptora, kao što su nalokson ili drugi lijekovi za poništavanje učinaka predoziranja opiodima, kao hitna mjera za spašavanje života⁹, u okviru uravnoteženog pristupa suzbijanju prijetnji sintetičkih droga koji se temelji na dokazima. Poziva države članice i Komisiju da nastave podupirati istraživanja i mjere za smanjenje zdravstvenih i društvenih štetnih posljedica konzumiranja droga, među ostalim putem mogućnosti financiranja.

⁹ Rezolucija CND-a 68/5, operativni dio 1. (c) iz ožujka 2025.

7. *Poziva* države članice, s ciljem povećanja na dokazima utemeljene svijesti, prognostike i pripravnosti u području zdravstvenih prijetnji uzrokovanih nemedicinskom i neznanstvenom uporabom sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, da pružaju i poboljšaju, u skladu s primjenjivim propisima o zaštiti podataka i pravnim okvirima, forenzička ispitivanja, obdukcije i toksikološka izvješća, među ostalim putem (pseudo-)anonimiziranih podataka kada je to potrebno, u slučajevima medicinskog (hitnog) liječenja ili u istragama uzroka smrti.
8. *Poziva* države članice da pomno prate propisivanje odobrenih opioda i njihovu uporabu u svrhe koje nisu odobrene ili propisane, posebno za nemedicinske psihotropne učinke te proizvodnju, trgovinu i konzumiranje krivotvorenih opioda.
9. *Potiče* daljnji razvoj specijaliziranih programa osposobljavanja temeljenih na dostupnim dokazima s obzirom na novu prijetnju, namijenjenih službenicima tijela za izvršavanje zakonodavstva ili drugom relevantnom osoblju, u području otkrivanja i razbijanja laboratorija za nezakonite sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari te sigurnog postupanja s njima u suradnji s Europolom, CEPOL-om i EUDA-om, osobito programa osposobljavanja kao što su oni koje su razvili Međunarodni centar za osposobljavanje za borbu protiv nezakonitih laboratorija uspostavljen u Poljskoj i drugi relevantni centri za osposobljavanje u EU-u, uključujući centre u Nizozemskoj, Belgiji i Njemačkoj.
10. *Potiče* agencije EU-a, posebno Europol, CEPOL i EUDA-u da u skladu sa svojim mandatima koordiniraju razvoj standardiziranih smjernica za razbijanje laboratorija za nezakonite sintetičke droge, jamčenje sigurnosti osoblja tijela za izvršavanje zakonodavstva i smanjenje štete u okolišu uzrokovane toksičnim otpadom, među ostalim, kako bi ih usvojili relevantni centri za osposobljavanje u EU-u.
11. *Poziva* Europsku komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama i relevantnim agencijama EU-a, kao što je EUDA, preispita i procijeni potrebu za ažuriranjem zakonodavnog okvira o prekursorima za droge i nove psihoaktivne tvari kako bi se odgovorilo na nove prijetnje i nove izazove kao što je upotreba predprekursora i maskiranih prekursora, osiguravajući djelotvorno praćenje i sprečavanje njihove zlouporabe.

12. *Poziva* države članice da potiču razmjenu obavještajnih podataka, a Europol da poboljša operativnu potporu državama članicama u borbi protiv proizvodnje sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i (pred)prekursora te trgovine njima, s posebnim naglaskom na prekograničnim kriminalnim skupinama i lancima opskrbe.
13. *Poziva* Europsku komisiju i države članice da ojačaju suradnju s Europskom mrežom za administrativni pristup suzbijanju teškog i organiziranog kriminala (ENAA) i subjektima iz privatnog sektora, uključujući kemijska i farmaceutska poduzeća te poštanske i dostavne usluge, kao i s agencijama država članica za zaštitu okoliša, kako bi se spriječile lažne prijave i zlouporaba prekursora te poboljšalo praćenje sumnjivih transakcija, izbjegavajući pritom nepotrebna administrativna opterećenja za zakonitu trgovinu.
14. *Potiče* učinkovitu provedbu Akta o digitalnim uslugama i drugog relevantnog zakonodavstva kako bi se digitalni prostor zaštitio od prijetnji sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari.
15. *Snazno potiče* države članice da pojačaju napore za praćenje, zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi stečene kaznenim djelima, uključujući kriptovalute, koja proizlazi iz nezakonite proizvodnje sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i (pred)prekursora te trgovine njima u skladu s EU-ovim paketom mjera za sprečavanje pranja novca i Direktivom o povratu i oduzimanju imovine, te da iskoriste mogućnost uspostave javno-privatnih partnerstava između tijela za izvršavanje zakonodavstva i privatnog sektora u skladu s EU-ovim paketom mjera za sprečavanje pranja novca.
16. *Poziva* države članice, relevantne institucije i agencije EU-a da pojačaju političku i operativnu suradnju s trećim zemljama na bilateralnoj i multilateralnoj razini kako bi se uzele u obzir nove prijetnje i prekinule rute trgovine prekursorima i sintetičkim drogama i novim psihoaktivnim tvarima, također oslanjajući se na stručno znanje EU-ovih časnika za vezu i postojeće bilateralne sporazume.
17. *Preporučuje* suzbijanje prijetnji sintetičkih droga, novih psihoaktivnih tvari i (pred)prekursora u okviru vanjskog djelovanja EU-a i država članica u području droga, uključujući programe izgradnje kapaciteta za zemlje tranzita i podrijetla, uz istodobno osiguravanje usklađenosti sa Strategijom i Akcijskim planom EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025. i naknadnim strateškim okvirom.

18. *Preporučuje* Horizontalnoj radnoj skupini za droge (HDG) kao glavnom koordinacijskom tijelu za politiku o drogama da prati razvoj događaja u vezi s paktom koji se bavi prijetnjama novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji.
 19. *Potiče* države članice da usklade svoje nacionalne napore sa strateškim ciljevima EMPACT-a i operativnim akcijskim planovima za sintetičke droge.
 20. *Preporučuje* uvođenje posebnih mjera za suzbijanje prijetnji sintetičkih droga u buduću strateški okvir EU-a za droge, uključujući novi akcijski plan za borbu protiv trgovine drogom.
-